Siebzehnter Jahrgang. Jüdische Pester Zeitung. Erscheint 3-mal wöchentlich.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזע בלאטט ערשיינט
דריימאל וואכענטליך
פראמאנ. מיטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסטט
פיר אסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 8 גולדן אסטר. ווע.
האלביעהריג 4 גולדן אסטר. ווע.
פיערטעליעהריג 2 גולדן אסטר. ווע.

פירס אויסלאנד
גאנציעהריג 9 גולד. — קר. אַ. וו.
האלביעהריג 4 גולד. 50 קר. אַ. וו.
פיערטעליעהריג 2 גולד. 25 קר. אַ. וו.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
אבאנירען.
אונד דער פוסטאבאנירונג.
אונד דער פוסטאנזאגונג.
אין בודאפעסט מיט דעם שטאמפל דעם
ערסטען בלאטטעס.

דיא רעדאקציאן בפינדעט
זיך אין
בודאפעסט,
האנשטראסע נומ׳ 1,
וואהין מאן אויך דיא פראנקירטען
אנזאגן-בלעטער צו זענדען בעליעבט.

בודאפעסט, פרייטאג דו כסליו ה׳תרמ״ו. זיעבצעהנטער יאהרגאנג Nr. 139 Budapest 4. Dezember 1885.

יידישע העלדען אין דער בולגא-רישען ארמעע.

(אריגינאלבעלעגראם דער „יידישען פעסטער צייטונג.")

זאָפיא, 3. דעצעמבער. פאָן דיאד מיזראכי, ליטנאנט אין דעם פאָן דען יידישען געמיינדען זאָפיא, רוסטשוק, וואַרנא, שומלא, זיסטאָוא, ווידדין אונד סיליסטריא איסגעריסטעטען יידישען באטאלליאָן, קאם הייטע פאָלגענדעס טעלעגראמם דיער אן: פיראָט 2. דעצעמבער. זו גע האדייט אונזער אללערגנאדיגסטער פירסט, גערוהטע הייטע דיא יידישע לעגיאָן בעזאָנדערס איסצייכנען. דעם פיהרער דער לעגיאָן העפטעטע נאמליך זיינע האָהייט מיט איגענען האנדען דיא גאָלדענע מעדאיללע „פיר טאפערקייט" אן דיא ברוסט, אונד ריכטעטע אן דיא כלייגע נאָך איבריגע-בליעבענע שאאר דיא פאָלגענדען ערהעבענדען וואָרטע: „איערע געפאללענען העלדענקאמעראדען האבען געצייגט, דאס דיא ווירדיגע נאכאָממען דער מאקאבאער וואַרען, אונד איהר זעלבסט האבט אין דען שלאכטען פאָן סליוויצא. דראגאָמאן אונד פיראָט בעוויעזען, דאס איהר אן טאפערקייט אונד לייבע צום פאטערלאנדע דער רוהמרייכען בולגאַרישען ארמעע ניכט נאכשטעהט." דיא לעגיאָן, וועלכע 500 מאנן שטארק וואר, האט בייא סליוויצטצא אללין דען פיערטען טהייל איהרער שטרייטער פערלאָרען, אין דען איבריגען שלאכטען זינד וויטערע 85 מאנן געפאללען, זאָ דאס דיא לעגיאָן הייטע איד דיא קראנקען אבגערעכנעט, קיינע 250 מאנן מעהר צאהלט.*)

*) דיעזעס טעלעגראמם ערהיעלטען וויר אלס אנטוואָרט אויף אינזערע פאָר 6 מאנען אן דען פאָרששאנד דער יידישען געמיינדע אין זאָפיא גערישטעט אנפראגע, אָב דיא קינע נאכריכטען פאָן דעם פערהאלטען דער יידישען לעגיאָן אם קריגנששיפלאצע האבען. איישאללענד איזט עס יעדענפאללס, דאס איינע נישט רעכטע דעם „פעסטער ללאיד" נעהאדע הייטע דיא פעלדזוגע בריינגם, דאס דיא בולגאַרען בייא איהרעם איינדרינגען אין פיראָם צאהלרייכען יידישען מאדכען אונד קינדערן געוואלט אנגעטהאן אונד דאס צוגיבט דיא יידישע בעפאלקערונג אונטער דען אינגעצינגלטען איינבריכען דער בולגאַרישען זאלדאטען צו ליידען האטטען פריילך קאָנשטאטירט דיא דעפעשע ווייטער, דאס אללע (אלזאָ איין נכבייידישען) קייפלאַרען דער שאאר נעפרינגט דעם וואָרדען זייען, וויא דיעס בייא איינער אָם פיינדע דורך שווים עראָבערטען שאאר — ליידער — ניכט אנדערס צו ערוואַרטען וואר. ניכטדעסטוועניגער בעריהרט עס אומזאָ אינאנגענעהמער, ווענן ווייר נאך דעם העלדענטאד מען פערהאלטען דער בולגאַרישען יודען, ערפאהרען. דאס „בעזאָנדערס" אינזערע גלויבענסגענאָסען אין פיראָם פאָן דען בולגאַרען צו ליידען האטטען. דאך פאָסטען ווייר אונז דאמיט, דאס דיא דעפעשע פאָן סרבישער מוזעללע שאמטם, אונד מיט דער האָפנונג, דאס סי דען בולגאַרישען העערפיהרערן באלד נעלינגען ווירד, דיא אינזואהרהייט דיעזער שווערען אנקלאגע נאכצוזייזען. דענן עס וואָרט זעהר פרערין, ווענן ווייר אן דיא האאבשיבענדען נייוואסקיישען, וועלכע אינזערע בולגאַרישען גלייבענסגענאָסען פאָן קאָזאַלזיק — וואהרענד דעם רוסיש-טירקישען קריעגעס פאָן בולגאַרען אויד רוסען צו ערהוילדען דען האאבשען, יעצט ווידער עראינגערט ווערדען טאָכטען.

ווידעראויסברוך דעם קריעגעס.

דיעזיגען, וועלכע זיך דער האָפנונג הינגעגעבען, דאס מיט דער דורך דאס מאכטווארט אונזער-מאגאַרביע — צו אהרער עהרע ווים געוואגט — איינגעשטעללטען פינדזעללינגסיגען אויך דער קריעג זיין ערדע געגאמטען האט, נעהמען איינער שווערען גנטגעגען. דיא בעפרכטונג שטעהט נאהע דאס דיא איינשטעללונג דער פינדזעללינגסיגען גיכטאיינמאל צור אבשליעסונג איינעס שטיללשטאנדעס פיהרען ווירד. דיא איבערטהיג געוואָרדענען בולגאַרען וואָללען פאָן איינעם וואָפנשטיללשטאנד נור דאנן וויסען, ווענן דיא סערבישען טרופפען דיא געגענד פאָן ווירדין רוהמען, פיראָט אונד אומגעבונג אבער אין איהרען האנדען דען פערבליבען ווירד, פאָן דעם אויפגעבען דער פערא״ינינג בולגאַרישעס מיט אסטרומעלען אבער וואָללען דיא בולגאַרען נאר גיכטס וויסען. סערבען ווידער איזט עהר נעגיגט דען דעצטצען מאנן צו בעוואָפנען, אלס אויך גיר איינע שיפל סערבען שען באדענס אן דיא בולגאַרען צו איבערלאסען אונד ווענן זיך איך דיא סערבישע רעגיערונג דאנן פערשטעהען מאכטע ווידדין צו רוהען. דאָך אבער דאס בולגאַרען מיט אסטרומעלען פערא״ינינגט בליבט, ווירד סערבען גיך ווירליגען, עהער איזט עס ענטשלאָסען דען קריעג ביז אויפס מעסער פאָרטצופיהרען.

האט דאך סערבען דען קריעג איפשלעסליך דעסהאלב בעגאָנען, ווייל אין מיט אסטרומעלען פערא״ינינגטעס בולגאַרען, איינע געפאהר פיר דען בעשטאנד סערבענס ווארע. הייטע, וו זיך אויך בולגאַרען אללין שטארקער צייגט אלס סערבען, וואָרע דיעזע געפאהר איינע נאך פיעל גראָסערע.

נראָ קעיינהיללע, דער אסטערייך-אונגאַרישע געוואַרטע אין סערבען, דער דיא באטשטאט אונזערע מאגאַרביע אן דען פיפטען אלעקסאנדער אבערבראכט האט, דערצופאללע ער זאָפארט דיא איינשטעללונג דער פינדזעללינגסיגען אנערדענטע, איזט פאר 4 מאנען צור אויהרענגנאך וויען בערופען וואָרדען, אויף זייגער דורכרייזע אין בודאפעסט, זאגטע ער דעם אויהן בעוויהרען גראָפען וויליאם אנדראששי, דאס ווענן דער פיינדע צווישען סערבען אונד בולגאַרען גיכט דאש הערגעשטעללט ווירד. דיא געפאהר פאָרהאנדען איזט, דאס דיא קריעגס-פארטייא דיא אבערהאנד געווינען אונד זעלבסט געגען דען ווילליען דעס קאָנינס אונד דעס סערגיעריונגס דען קריעג פארטפיהרען ווירד. יא עס שטעהט צו בעפירכטען, דאס עס אין סערבען צו איינעם בלוטיגען בירגערקריעג קאָממען קאָנגג.

אינדעסס מעלדען געסטרינג דעפעשען איס גיש, דאס דיא רעגיערונג זעלבסט דיא פאָרטפיהרונג דעס קריעגעס בעשלאָססען. סען האבען זאָלל.

גענעראל האָרוואטאוויטש, דער צום אבערבעפעהלהאבער דער סערבישען ארמעע ערנאנגט וואָרען איזט, אונד זאמטליכע מיגיסטער פערוויללטען געסטערן 9 שטונדען הינדורך בייא קאָנג מילאן, אונד דער ווידערהאלטע איס בריך דעס קריעגעס איזט ווייטדעם אין יעדער שטונדע צו ערוואַרטען.

איינע טעלעגראם איסגעריסטעטע פרישע ארמעע פאָן 42 טווזענד מאנן שטארק האָרוואטאוויטש צור פערפיגונג, מיכאעל ליאובראטוויטש ארנאנזזירט דען פאָלקסאויפשטאנד, נישט ווירד בעפעסטיגט, לעשאנין בליבט בייא ווידדין, האמער ווייטער בעשיעסען לאסט.

דיא אסטרומעלישען זאָלדאטען פאָרדערטען געסטערן אן אינעם פיערליכען אויפצוג פאר דעם פירסטען אלעקסאנדער אין פיראָם, זיינע האָהייט וואָללע דיא פערא״ינינג בולגאַרעינס אונד אסטרומעלען אויפרעכטערהאלטען, וואס דער פירסט אויך פייערליך פערשפראָך, אינטערעססען זונד דיא ענטזעצעטען דעם סולטאנס אין אסטרומעלען אינגעגאָסען אונד פאָן דער בעפאלקערונג בעגיסטערט עס אנגעגען וואָרדען.

אן דען שטראסענעקקען פאָן בעלגראד, זונד גראָסע פאָלאמאצאָנען אנגעבראכט, וועלכע האט סערבישע פאָלק אויפגעדרעגט אונטער דיא פאָהנען צו אוילען, אם דיא בולגאַרען, דיעזעס שקלאפענפאָלק, צו פערגיכטען אונד דאס סערבישע פאטערלאנד צו רעטטען.

דיא רוסישנגען ווערדען אויך אין דער טירקיא פיעבערהאפט פאָרטגעזעטצט. דער סולטאן איזט ענטשלאָסען אסטרומעלען מיט טירקישען טרופפען צו בעזעטצען אונד דען גלויבטען דעם פירסטען אלעקסאנדער מיט דעם שווערטע ענטגעגעגצוטרעטען.

* * *

ערגנזאללס שטעהען ווייר ווידער אן דער שוויעללע גראָסער ערא״ינינגסס.

אינע פרייוואט דעפעשע מעלדעט, דער סולטאן האטט דער אן דער גרענצע אסטרומעלינגס שטעהענדען 15 טווזענד מאנן שטארקען ארמעע דען בעפעהל ערטהיילט, אין אסטרומעלינגס איינצוריקקען.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (איינע האָוויכטיגע נייערונג) שטעהט אין דער וויסטיגע אונגארנס בעפאָר. אין דעם געוועצגעוואָרפע, וועלכען דער מיניסטערפראזידענט גאָבסטענס אויבער דיא פערבעסערונג דעס מוניציפאלגעזעטצעס דעס אבגעאָרדנעטעהוזעס פאָלגענדען ווירד, איזט אין פאָראגראָפ ענטהאלטען, וועלכער בעזאגט, דאס דיא פאָרטפיהרען ווירד. יא עס שטעהט צו בעפירכטען, דאס עס אין סערבען צו איינעם בלוטיגען בירגערקריעג קאָממען קאָנגג.

אינדעסס מעלדען געסטרינג דעפעשען איס גיש, דאס דיא רעגיערונג זעלבסט דיא פאָרטפיהרונג דעס קריעגעס בעשלאָססען. סען האבען זאָלל.

גענעראל האָרוואטאוויטש, דער צום אבערבעפעהלהאבער דער סערבישען ארמעע ערנאנגט וואָרען איזט, אונד זאמטליכע מיגיסטער פערוויללטען געסטערן 9 שטונדען הינדורך בייא קאָנג מילאן, אונד דער ווידערהאלטע איס בריך דעס קריעגעס איזט ווייטדעם אין יעדער שטונדע צו ערוואַרטען.

איינע טעלעגראם איסגעריסטעטע פרישע ארמעע פאָן 42 טווזענד מאנן שטארק האָרוואטאוויטש צור פערפיגונג, מיכאעל ליאובראטוויטש ארנאנזזירט דען פאָלקסאויפשטאנד, נישט ווירד בעפעסטיגט, לעשאנין בליבט בייא ווידדין, האמער ווייטער בעשיעסען לאסט.

דיא אסטרומעלישען זאָלדאטען פאָרדערטען געסטערן אן אינעם פיערליכען אויפצוג פאר דעם פירסטען אלעקסאנדער אין פיראָם, זיינע האָהייט וואָללע דיא פערא״ינינג בולגאַרעינס אונד אסטרומעלען, וואס דער פירסט אויך פייערליך פערשפראָך, אינטערעססען זונד דיא ענטזעצעטען דעם סולטאנס אין אסטרומעלען אינגעגאָסען אונד פאָן דער בעפאלקערונג בעגיסטערט עס אנגעגען וואָרדען.

אן דען שטראסענעקקען פאָן בעלגראד, זונד גראָסע פאָלאמאצאָנען אנגעבראכט, וועלכע האט סערבישע פאָלק אויפגעדרעגט אונטער דיא פאָהנען צו אוילען, אם דיא בולגאַרען, דיעזעס שקלאפענפאָלק, צו פערגיכטען אונד דאס סערבישע פאטערלאנד צו רעטטען.

דיא רוסישנגען ווערדען אויך אין דער טירקיא פיעבערהאפט פאָרטגעזעטצט. דער סולטאן איזט ענטשלאָסען אסטרומעלען מיט טירקישען טרופפען צו בעזעטצען אונד דען גלויבטען דעם פירסטען אלעקסאנדער מיט דעם שווערטע ענטגעגעגצוטרעטען.

* * *

ערגנזאללס שטעהען ווייר ווידער אן דער שוויעללע גראָסער ערא״ינינגסס.

אינע פרייוואט דעפעשע מעלדעט, דער סולטאן האטט דער אן דער גרענצע אסטרומעלינגס שטעהענדען 15 טווזענד מאנן שטארקען ארמעע דען בעפעהל ערטהיילט, אין אסטרומעלינגס איינצוריקקען.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (איינע האָוויכטיגע נייערונג) שטעהט אין דער וויסטיגע אונגארנס בעפאָר. אין דעם געוועצגעוואָרפע, וועלכען דער מיניסטערפראזידענט גאָבסטענס אויבער דיא פערבעסערונג דעס מוניציפאלגעזעטצעס דעס אבגעאָרדנעטעהוזעס פאָלגענדען ווירד, איזט אין פאָראגראָפ ענטהאלטען, וועלכער בעזאגט, דאס דיא פאָן

• (שטאָקערס וואהל.) ווי האבען בעריישט געמעלדעט. דאס דער האָפּפּ־רעגער שטאָקקער אין מערהרערען אָרטען ביי דער וואהל דורכגעפאַלען, אין בעלעגעלד אבער מיט אייגנער גאנצען שטימע געוואהלט ווארדען איזט. נון ששעללט זיך אבער הערוס, דאס מערהרערע אונבערעכטיגטע וואהלער פיר איהן געשטימט האבען, אונד דיא וואהל וואהרשיינלך אלס אונגילטיג ערקלאָרט ווערדען ווירד.

(איינער אונזערער אבאָנגענטען) זוכט איינען ערצעהער צו פיר קינדערן, דער אין חומש, רש״י אונד תרגום, וויא איך אונגאריש אונד דייטש דיא געגענשטאנדע דער 6 נאָרמאלקלאַסען אונטערריכטען קאנן. געבעטט קאָסט אונד קווארטיר, ווירד אין איהרעסגעהאלט פאָן 150 גולדען געצאהלט. דעפעלקטאנטען ערהאלטען נאהערע אויסקונפט אין דער הערדאקציאָן דיעזעס בלאטטעס.

טעלעגראפיטשע דעפעשען

דער „ווידישען פעסטער צייטונג״

קאָנסטאנטינאָפּעל, 1. דעצעמבער. (אבענדס.) איינער אָפּפיציעללען דעפעשע ציפאָלגע זינד דיא געהיילפען דעם אָסטרומעליען קאָמוניסמוס. ל ע ב ע פּפּענדי אינד נ א ב ד א ן פּפּענדי אין דער גרענצע פאָן רומעליען גוט עמפפאנגען ווארדען, אונד האבען דיעזעלבען מיט איינער עסקאָרטע פאָן 20 זשענדארמען אונד איינעם אָפּפיציער דיא רייזע נאך פיליפּפּאָפּעל פאָרטגעזעטצט.

פיראָט 2-טען דעצעמבער מארגענס. (איים בולגארישער קוריעללע.) היטע מארגענס איזט איין שרייבען דעם סערבישען גענעראלשטאבעס איינגעטראָפּפען, וועלכעס דיא משטהיילונג עגנאלט, דאסס דער קאָנינג דען אבערסטען מילאנאָוויטש צום בעפאָלמאכטען טאָן דיא פּפּסטשטעללונג דער בעדינגונגען איינעס וואָפּפּנשטיללשטאנדעס בעשטאנדען האט אונד דאסס דעזעלבע מארגען אים בולגארישען הייפּקוארטיער אנקאָממען ווירד. דיא צאָגערונג סערביענס פערזאוראכט אינגיפערעדע רוהע. מאן גלייבט דיא בולגאָרען ווערדען דיא רוהיגונג דעם רוסיטשען ווידדען זייטענס דער סערבען אלס ערסטע בעדינגונג איינשטעללען.

ניש, 2. דעצ. מארגענס. (אָפּפיציעלל.) איינען זאָעבען איינגעגאנגענען אמטליכען בעריכטע צופאָלגע האבען דיא בולגארען גיסטערן מארגענס טראָטץ דער שאָן פאָר צוויא טאגען בעשלאָסענען איינשטעללונג דער פיינדזעליגקייטען אונד טראָטץ דעם דאס דיא סערבישען טרופּפענקאָמאנדאנטען איך איהרערזייטס דיעזעלבען פאָן דער ערהאלטונג וויזונג פערשטאנדיגטען. אונזערע פאָזיציאָנען איך זולאנינא אין גאנץ אונפערטוהעערזייטיג אנגעגריפּפען. דיעזער בולגארישע אנגריפּפ, וועלכער מיט זעלטענער העפּפיגקייט איינסעטצט אונד ווארדע, מוסטע אומאָמעהר אבערראשען אונד פערטוהוגען אבער דיא אבזיכטען דער בולגאָרישען בעפעהלהאבער צוראָסטען, אלס דער סערבישע קאָממאנדאנט דער וולאסינאער טרופּפענאבטהיילונג קורץ פאָרהער דיעע פאָרלאָמענטאָרע אין דאס בולגאָרישע לאגער מיט דער פערקונדיגונג פאָן דער ערהאלטענען וויזונג בעגעלך דער איגשטיללונג דער פיינדזעליגקייטען איינשטעללונגען. דער בולגאָרישע אבער־פאָלל ווארדע מיט פיער באטאללאָנס אינפאנטעריע אונד איינער עשקאדראָן אינפאנטעריע אונד איינער טרופּפען העלפטען שטאנדיגען אונזערע טרופּפען אנגריפּפען שטאנד.

לאָנדאָן, 2. דעצ. דיא „טיימס״ ערפאָרט איים סערבישער קוריעללע, סערבען האבע דורך דיע־נען אָפּפיציעללען פערטרעטער ערקלאָרט, עס זייא ענטשלאָסען, דען קריעג וויעדער צו בעגינען, פאללס פיר־סט אלעקסאנדער איך איינער נעלד־ענטשאדיגונג בעשטעהע.

ראגוזא, (אינדיען.) 2. דעצ. קאָנינ ס ה י ב א (פאָן בירמא) אונטערוואָרפ זיך בעדינגונגסלאָז דען ענגליישען טרופּפען, וועלכע מאנדאלאי אהנע שווערט־שטרייך בעזעצטען.

דאס נייע געווערבענגעזעטץ.

(פאָרטזעטצונג.)

§ 91 יעדער געהיילפט דארף זיך ביא פאללשטאנדיגער ערפיללונג זיינער פערטראָפּפּליכטפּפיייא אַרביט זוכען; ער מאנן נאך בעלעבען יא ווערקשטאטט וואהלען אונד ווכסלען, אונד צוואר זאוואהל ביא גייער־בעטרייבענדען אלס איך ביא פאבריקאנטען אדער ביא אנדרען אונטערנעהמערן.

§ 92 דאס פּפּרהאלטניס צווישען ארבייטגעבער אונד געהילפען מאנן, וועגן נכט עשוואס אנדערעס פערא־נבארט ווארדע, אדער וועגן נכט אין פאבריקען דיא אַרביטסאָרדנונג אנדערס פיגט, ביא 15 טאגיגער קינדיגונג אויפּ לאיט ווערדען.

פיר האנדערס־הילפען בעטראגט דיא קינדיגונגסצייט אין ערמאנגעלונג איינער אנדערוויטיגען פערטראגסמאסיגען פיראינבארונג זוכטס וואכען.

פיר געוויסבע אדער האנדעלסגעהילפען, וועלכע מיט וויכטיגערען אנגעגען בעטריב זינד, אינס־בעזאנדערע פיר אנגעשטעללטע גראָסערע אינדוסטריי־אונטערנעהמונגען אדער פאבריקען אדער האנדעלסגעשאפטען, (פיר בירהאלטער, קאססיערע, געשאפטפּפּהרער, אז. ז. וו.) בעגראנט דיא בידערזייטיגע מינדיגונגסצייט דרייא מאנאטע.

§ 93 זולבסט ביא דעבטיטיגער קינדיגונג קאנן אין געהילפע, דער נאך שטילקאָהן בעגאהלט ווירד, נכט עהער אויסטרעטען, אלס בזו ער דיא אבערנאממענע ארבייט דעם פערטראגע עגטשפּפּרעכענד בעגאנגען האט; דעסגלייכען איך אין זאָלכער געהילפע נכט, דער דען איך זיינען לאָהן ערהאלטענען פאָרזיכט נכט אבגעארבייטעט אדער צוריקקרשטאטעט האט.

§ 94 דער געהילפע מאנן אהנע קינדיגונג זאָפּרט עגטראסען ווערדען:

a) וועגן ער אין פערבעכען איים געוויסנוכט בעגעהט;

b) וועגן ער עגגען דען גע־ערבעטייבענדען, דעסגלייכען פערטרעטער אדער אין מיטגליעד זיינער פאמיליע מהאליכקייטען אדער איינע שווערע ערהענקראנקונג זיך צו שילדען קאממען לאסט, דיא ערפיללונג זיינער פּפּריכטען הארטנאקיג פערוויגערט אדער נעגען ווילען דעם ארבייטגעבערס אינגען נאנצען ארבייטסטאג אבער אינע רעכטפּפערטיגונג פיערט. (פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

פּפערלאָזונג

דער 1864־ער לאָז.

ביא דער אם 1. דעצעמבער פאָרגענאממענען צייהונג דיעזער לאָז וואָרדען פאָלגענדע סעריען געוואָגען: אונ. 1550 1513 1421 1410 1344 1287 763 388 301 95 53 9 1865 2384 2466 2658 2822 2955 2990 3040 3302 3503 3505 3734 3786 3827, אונד דיעזען זעל דער הויפּטטרעפּפּער מיט 150000 גולדן. אויף ס׳ 95 נר׳ 40, דער 2־טע טרעפּפּער מיט 20000 גולדן. אויף ס׳ 95 נר׳ 15 אונד דער 3־טע טרעפּפּער מיט 10000 גולדן. אויף ס׳ 1410 נר׳ 92, פערנער געווינגען יע 5000 גולדן. ס׳ 2384 נר׳ 45 אונד ס׳ 3340 נר׳ 73; יע 2000 גולדן. ס׳ 2658 נר׳ 15, ס׳ 3743 נר׳ 36; יע 1000 גולדן ס׳ 95 נר׳ 70, ס׳ 1513 נר׳ 69 אונד ס׳ 3302 נר׳ 25.

ווייר ערזוכען אונזערע געעהרטען פּפּרענומעראנטען אונד אונד פריינד זיך מיט איהרען צושריפּפטען דורעקט אז אונזערע רעדאקציאָן צו ווערדען.

אונד בוטען ווייר דיא אדרעסס דייטלך ווי פאָלגט אנצ געבען:

ווידישע פעסטער צייטונג

האָבשטראס, נוממער 1. בודאפּעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

☞ נייא אינטרעסענדע מראנומעראנטען ערהאלטען דיא ערצעהלונג „לעאה״ אונד „מוהטע פּפּרומעטע״, אונד דיא בייהער ערשיינענען פּפּרטזעטצונגען דער נעגענוואָרטיגען פּפּליטפּפערגרען 2 פאָללייסטאנס גראטיס צוגעזענדעט. דאס גלייבערבענזעטצען ווערדען ווייר דען פערערהטען אבאָנענטען עבענפאָללס גראטיס צוגעזענדען, זאָ־באלד עס אבזעטצלאָסען זיין ווירד.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest, Druck von Sam. Markus. Andrassystrasse Nr. 18.

געשעפטסבעריכט.

פעסטער־פיזע.

געטרייד־געשעפט. ווייצען וואר נעספערן[וועגען צו מארגען געבראכט. דיא קויפלוסט וואר שוואך, 12000 מצרר. וואורדען פערקויפט. —

ווייצען, (נייא) שחיים: 100 מעצער׳ 81, קילאָ 8.10 גולד. — 100 מעצערצענט, 80 קילאָ 8.17½ גולדען. 100 מעצער־צענטנער 79.5 קילאָ. 8.17½ גולדען. — 3450 מעצער־צענטנער. 79. קילאָגראם 8.10 גולדען — פעסטער־בארען 200 מעצערצ׳ 78.5 קילאָ 7.90 גולדען.— 200 מצרר צ׳ 78.5 ק. 8.05 גול. 200 מצרר צ׳ 78,3 קילאָ 8.15 גול. באנאטער 100 מעצערצענט. 75. קילאָ 7.50 גולד. אבערשחיים 200 מעצערצ. 77. קילאָ 7.85 גולד. — — נאָרדאונגארישער 100 מעצערצענטנער 77.2 קילאָ 7.80 גול. (אללעס פער 8 מאָנאטע.)

קאָרן 6,25—6,45 גולד.

גערסטע, (נייא) מוטטער־וואארע 5,50—5,95 גולד. מאלץ־וואארע 7,50—9, גולד.

קוקורוץ (אלט) 5,90—5,85 גולד. (נייא) — גולד.

האָפּפער, 6,40—6,70 גול. פער קאסטאנ.

טערמינע־געשעפט. ווייצען פער פרייהאר 8.05—8.07 גולד. האָפּפער פער פרייהאר 6.69—6.71 גול. קוקורוץ פער פער מאי־יוני 1886, 5.55—5.57 גולד.

פרעסבורגער שלאכטפיעהמארקט. דער אויפטריב אויף דעם פרעסבורגער פיעהמארקט פאָם 30. ד. מ. בעשטוג 1127 שטיק. האָפּפן וואָרען 997 אונגאריש, 130 דייטשע אונד — סרבישע. — דיא פרייז וואָרען אונגאריש — — גולדען. דייטשע —. — גולד. אונד סרבישע — — גול. (אללעס פער 100 קילאָ.)

וויעענער שלאכטפיעהמארקט.

דער אויפטריב אויף דעם וויעענער שלאכטפיעהמארקט אם 38־טען ד. מ. בעשטוג 2253 שטיק. האָפּפן וואָרען 652 אונגאריש, 775 מאָרעישע אונד 826 דייטשע. דיא פרייזען שטעללטען זיך פער 100 קילאָגראם: אונגאריש מאסטאָכסען 52 — 61. גולד. מאָלנישע —. 50. — 57, גולד. אונד דייטשע 53 — 62. גולד.

הערויסגעבער אז. פאָראנטוואָרטלעכער רעדאקטאָר
מ. סאבאָלטשי

פיר פלייש־הויער.

אין דער געפערטיגטען געמיינדע ווירד מיט 1־טען יאנער 1886 דאס רעכט דעם בשר־פלייש פערקויפען פיר 3. יעהרע אויף מעהרערע יאהרע אן פאכט געגעבען.

בעדינגנישסע.

דעם פאכטער ווירד דאס אויסשליעסליכע רעכט אונגעגרייפט, פיר דיא גאנצע צייטלאָנג 500 מילוגן צאהלונג געמיינדע בשר־פלייש צו שראָטען אונד פיר יעדעס קילאָגראם 4 קר. איבער דען געוואהלטען מאגעסרען אויסצוהעבען. איבער נאהערע בעדינגנישסע ווירד אויף אנפראגען מונדליך אדער שריפטליך אויסקונפט ערטהיילט אונד וואָללען אונטערנעהמער ביז לאנגסטענס 15־טען דעצעמבער ביא געפערטיגטעם איהרע אנטראגע איינרייכען.

באללאששא־דיארמאס, 30. נאָוועמבער 1885.

דער אז״. געמיינדע פאָרשטאנד.

B. Stamberger,

Buchhandlung und Buchbinderei. MISKOLCZ. (Ungarn)

Gegründet im Jahre 1869.

עמפפעהלט זיין ריכאָלטיגער לאגער פאָן אלטען אונד נייען ספרי תורה, מגלות, תפילין, מזוזות, בהכשר נמור, פיר נכט כשר צאהלע אויך 0. גולדען שפּאָרט. עכטע יראָסלאוויער אונד קאָלאָפּפאר טלתים, צידאקל, טלתים קטנים, נאָלד אונד זילבער באָרטען (עפּרות) פיינסטע זיידען טלתים, כשרה ציצית, סדורים, מחזורים, חומשים, תחינות מיט יידישער דייטשער אונד אונגארישער איבערזעצונג אין לייניואנד, לעדער, זיידע, סאמט, עלפענבין, מיט בראנז אונד ניקקעל פּפּרצ־ציגונגען שולבכער, גמרות, לעזעבוכער, שפּאבעהרע, גע־אָראנזע, לאנדקארטען, בריעפּפּשטעללער אז. ז. וו פעסטער, דעבריעצינער, קאָמאָרער, סענטינער, ערלויער אונד מישקאָלצער, אונגארישע, דייטשע אונד סלאָוואקישע קאלענדער, נעבסדרען 1.70 פער דוצעטס.

☞ בעשטעללונגען ווערדען נעגען נאכנאהמע פּפּאָסטפּפּאָרטס אויסגעפיהרט.

נאהם דיא דעפּשטאציאָן זעהר גוט אויף אונד זאָגטע איהר בים אבשיעד: „עס איזט אין גלייקליכעם פאָרציבען, דאס דיעזעס ערגאָנגנעס אויף איינען פאָר אויך זאָ הייליגען טאָג פאָללט. בעטעט צום גאָטטע אזראעלס פאָר אויך אונד פאָר אונס, דאס פאָטערלאנד ווירד עס אויך דאנקען.“ דיעזע וואָרטע וואָרדען דעם אבערראבבינער אונד דען פאָרשטעהערן אבערבראכט אונד דאנן ערסט נעגען 10 אוהר, בעגאנן דער גאָטטעסדיענסט.

דער אבערראבבינער האטטע דיא גלייקליכע אידעע, אין בולגאָרישער שפּראכע אינע רעדע אן דאָכטס פאָטריאָטישעס זינגע צו האלטען. דער ציפּלליג מערערע בריסטען, וועלכע וואָהל דיא גינערדע נאָך דער סינאגאגע געפּוהרט האטטע, בייזאהנטען. אויך דאס געבעט פאָר פּרסט אונד פאָטערלאנד וואָרדע מיט גראָסער בעגייסטערונג אויפגענאָممען. אם זאָנגטאג מאָרגען בעגאנד זיך דער אבערראבבינער אין בעגלייטונג פאָן 2 פאָר-שטעהערן צום מיניסטער דעם אינערן. דעם זיא אים גאָטטען דער גטעיינדע אזרע גלייכזאמיגשע אונד דיא פּרעזידענטן אובערבראכטען. דאס דיא יודען אללעס זואס אין אזרען קראָפּטען שטעהע טהון ווירדען, אום דאס לאנד צו אונטערשטיצען. דער מיניסטער דאנקטע אזהנען אונד אזסערטע, דאסס דאס לאנד, דיא רעגיערונג אונד דער פּרסט פאָן דען יודען אפּפּער אן געלד אונד בלוט, זיא זיא דען אזשטאנדען אנגעפּעסען זיינען, עריאָרטעטען. זאָ, פאָרט פּעטטעט אזרען בעגייסט פּראנשטמלטעט אונד אם סכדפּעטטעט אזרען בעגייסט 12000 פּראנקס אן דען שאטץ געלעגעטען. וואהרענד דיא זאמטלונגען פאָרטרעגטען. אייסערדעם מעלדעטען זיך פּיעלע יונגע אזראעליטען פּרייוויללעגיעס צום פּריענדענסט אונד בולדעטען מיט דענען פאָן יודען, יוסטאָיא, רוסטשוק עטצ. אינע 300 מאנן שטאָרקע פאָרצוגלוך אייסגעריסטעטע לעגיאָן.

אן פּלייפּאָאָער ציעהען זיך דיא יודען אלס אנהאנגער דער טירקען, אונד זאָללען ערקלאָרט האבען, דאס זיא דער נייגען רעגיערונג זיך נור דאנן אנשליעסען ווירדען, וועגן דער סולטאן רומעליען אן אללער פאָרם גו דען פּרסטען פאָן בולגאָריען אבטרעטען ווירד.

* (אין דער קאמעד.) מאן מעל-דעט אוס פאָרן: אם 1. דעצעמבער, אבענדס וואָרדע אין נייער קאָמעד עגטרעקט. דער דירעק-טאר דעס אבסערוואטאָריאוס, מאָרטיז לאָרי (אין אונגאָרישער יודע), אונד הערר בונדיא שטעללטען זאָפאָרט דיא בעאָבאכטונג פעסט.

(פאָרטזעטזונג דער טאגעסנייאיגקייטען אויף דער בילאגע.)

איין פּראָטעסטאנט איבער דען אנטי-סעמיטיסמוס.

אין העסען ערשיינט אינע אנטיסעמיטישע צייטונג, „גלדמאָאָאָל“ בעטיטעלט, זאָ אינע ארט „פּינגעטלעגונג“ וואָרין יעדער יודע אונד אל-לעם יידישע מיט עקלעם גייפער בעדעקקט ווירד. אין פּרעמדער פּראָטעסטאנט, דער עבען אין העס-סען צו בעזוכע וואר, פאָנד אין אינעם גאסטהויזע דאס זוכערע בלאטט אינד זענדעטע אין דיא „העס-סישע מאָרגענצייטונג“ דאס פאָלגענדע קאָראָטע-ריסטישע שרייבען, וועלכעם דיעזע פאָללאינהאלט-ליך אבדרוקקט:

„אך האבע מיינען אייגען קיינע געפּרייט, אלס אך דען אינהאלט דיעזעס בלאטטעס לאז אונד מוסטע מיר אינוויללקירליך זאגען:

„דייטשע פאָלק! דיא הערליכעם פאָן אללען, דייגע אייכען שטעהען, דיא אבער ביזט געפאָללען.“

איזט דאס אלזאָ דאס פאָלק דער דענקער, דאס גראָסע, גאטט זיא דאנק, ענדליך גלייגיגטע, מאכטיגע דייטשלאנד, וועלכעם אייגען גטעגענבערן, לוטהער, לעססינג, גאָטהע, ביסמארק גלצייגט האט? אין פאָרם, וועלכעם גאנץ אייראָפּא גגעגענאיבער דיא וואגע איבער קריעג אונד פּרייען האלט אונד זיך פאָר דעם פּערשוינדענדען בריטטהיילע דער יידישען בעפאָלקערונג דייטשלאנדס. פּ ר ס ט ע ט.“

עהרליך גע אגט, מיר איזט ביא דער מאָגליכ-קייט אייגער אללען צייטונג, ביא דאס „דייטשע-לאנד“ דיא צאָרנעפּאָטהע איבער דיא שאנדע גגעגאנגען אונד איך האבע מיך גגעפּאָמט. דאס מאן דער דייטשען נאציאָנאלטאט אייגע אללגע לייסטונג אין דיא שוהע שיעבען קאנן: דאס מאן מיר אים אייפאנד ווירד זאגען קאנגען: זא שרייבט מאן אין דעם לאנדע. וועלכעם איינמאל פאָן דעם גייסטע פּרעדיגטס דעם גראָסען רעגיערט ווארדע. — מאן זאגט, דער עריעדבסזוגן דער יידען ווארע אין זא עגטוויקעלטער, דאס דיא אים קאָמפּפּאָ אומס דאזיגן אלס דיא ווירטשאפּפּלך בעפּאָרצוגטע-ען דאשטאנדען. אים עס מוסין צו פּאָסטען: „דאסס זיא מעהר גגלד האטטען“.

ווארום וואָהל אבער? עטוואס וויל דיא מאָגליש פּערקאָممענער זיגן, אלס דיא בריסטען:

זונד עס לעריגלך אזהרע לאָסטער. דיא זיא אים עריוערב אונד צוואָممענהאלטען דעם עריוואָר-בעגען איבער אזהרע בריסטליכען מיטבעריכער ערהאבען? גיבט עס אים פּערדאָלטנס דער בעפּאָלקערונגסצאהל עבען זא פּיעלע יודען אלס בריסטען אן אונגערן גגפּאָנגנעסען: זונד דיא פּערשיעדע-גען אטטענטאטער, דיא זיך אן דעם לעבען אונזע-רעם אללפּערערטען מאוגרס אונד דער אנדערען דייטשען פּרסטען צו פּערגייפען וובטען, יוד ע גגיוועזען? האט שאן אינמאל אין יוד ע אין אטטענטאט אויף דען פּרסטען ביסמארק, אינען פּאָליציאָאטה אדער אינגענד אינע האבנעשטעלל-טע פּאָליטישע פּעריאָדיכקייט גגמאכט? שרייבט מאן אין דער „בערלינער גגרבסבסצייטונג“, אדער אינגענד אינעם אנדערען בלאטטע, וועלכעם דיא טאגעסעראינגנעסע בעריכטעט, עטוא פּאָלגענדע-מאססען: „דער ב ר י ס ט אינוסס ה. — האט זיינע גגלעבטע ערמאָנדעט: דער בריסט ווילהעלם ג. — האט זיינען פּרינציפּאל בעשטאהלען אונד זיך מיט דעם רייבע דאָפּפּן גגמאכט: דער בריסט דר. ה. איזט צו פּערבוטונגאיינער 12 יאָהרענגען צוכט-הויזטראָפּע אינגעליפּפּערט ווארדען; פּאָן דען 1200 צוכטהויזטראָפּפּלינגען דעם גגפּאָנגנעסעם אין ג.— זונד 1180 בריסטען?“

אין דעם עריאָרטען „דייטשגלדמאָאָאָל“ אבער ווירד איבער אללע יודען, פּאָן דענען מאן אינע האלונקעריא ווייס, אלס דער „יודע“ זאאגדזא בעריכטעט, גגוויסס גיבט עס אויך אונטער דען יודען שלעכטע מענשען, אבער דער עדעלסטע, אונד גראָסטע יודע, דער שטיפּטער אינזערער רע-ליגיאָן, גגהאָרט דאך אויך דיעזער שרעקקליכען ראסגע אן: דיא יודען זונד דאך נאך גגעמאלס אלס פּערפּאָלגער אייפגעטרעטען, וואָהל אבער זונד זיא הייפּ פּערפּאָלגט וואָרדען אונד האבען פּיעל ער-דולדען מיסגען.

האבען ווער עס גין מיט אינזערער מאָדערנען בילדונג ווערער בין עס ציוואָלטער דער אינקוי-זיציאָן, דער רעליגיאָזען פּערפּאָלגונג גגבראָכען? גיבט עס קיינע רעליגיאָזע דולדונג אין דייטשלאנד מעהר אונד פּאָלטש מאן שאן אויטש דיא גגעשכטע דאסס דאס „דייסגלדמאָאָאָל“ אינזערען גגאָ-סען דיכטער: ג אָ ט ה ע אינען אנטיסעמיטען גגע-גגען דאָרף? דיא אנטיסעמיטבעוועגונג איזט דער נאגגען, ציוויליזירטען, וועלט גגעגגאיבער אין אר-מיטהצייגונגס פּיר דייטשלאנד אונד דער אינהאלט דעם אָגען גגגאנגגטען בלאטטעס בעוויזען צוכ גע-גגעגע, דאסס גיר דיא בעשראנקטעסטען, וויסגגע-שאפּפּלך אונד מאָראליש פּערגאלאסגטען פּלע-מענטע מיט זאָלכען בעשטרעבונגען זומאָאטהו-זרען.

אין פּ ר אָ ט ע ס ט אָ נ ט.“

פּרוואָהר אין אויפּבטער פּראָטעסטאנט כאָגגטע אויך הויר צולאנגע שרייבען: „אזט דאס דאס רייטטליכע פּאָלק, דאס דיא פּרייהייט שטעטס האך געהאלטען, אונד פּאָן דען פּערשעדענגסטען גגאָ-ציאָנאלשאטען אונד כאָנפּעסגאָגען אין מאָכטגגס אונגאָרן גגבילדעט, וועלכעם יעטצט אלכע גגפּ-פּפּלאנצען אם גאָרטען דער שרגאָרסטיק דולדעט.“

דיא זינדען אונזערער צייט.

(גאָזעללע.)

(20-טע פּאָרטזעטזונג.)

„אאטער!“ דיעזע יאָזעפּ פּאָסט צאָרנג אויס, „דוא בעליידיגסט מיך. וועللס דוא מעהר? איך וועللד דיר מאָ-גגן אונדערטעזוגנ בריסטען, אלזאָ אלס דוא עס פּעלאנגסט, אונד דוא וועللסט מיר גגיכט טרויען, דוא אל-לין דעפּסען פּערזייען מיר דאס וויכטגסטע, דאס הייליגע פּסע אזזט!“

„וועגן דוא מיר בייא נאָטט שוואָרען קאָגגסט, דאסס זיא דוא דייגען זונד, אונד דאסס זיא מאָרגען גגיכט וויעדער אויף דעם פּעלד שטעהען . . .“

„אבער, פּאָטער, וועלכער קייסאָאָן קאָגגן אגדערס, אלס זיין גגלד אגסטער ווערדער אין אזפּלוהר בריגגגען? וועלכער גגעשאָפּפּסאָגן ווערד זיינע קאָפּטאָלען לעגגען לאָסגגן?“

„אך, מיין זאָהן, אבער וואָ ווערד מאָרגען דע גייפ-בארע וועגגה דער הונדערטפּייגגנד זיין, דוא דוא מיר צייגגן וועللסט אונד דוא מיר נור בעוויזען, וועלכען שוגגיגגן דעלגגען קרעדיט דוא דיר צו עריוערבען גגוואוסט האסט? וואָ זינד דייגגע גגעדעלאנגגן, דייגגע גגעוואָלבע, וואָ נור דייגגע קאָפּפּפּאָרס, דייגגע גגשאָפּפּפּבוכגגע? . . . דאָרט דייגגע בריפּפּפּאָפּפּ אזזט וואאָרעגגלאנגגע, שרייבפּפּבוכע, גגע-פּפּפּפּבוכגגע צוזאמפּגגגגגאָممענגגע: דיין שרייבפּפּ גגגאָלט אללעס, וואס דיין גגשאָפּפּ בעפּרייפּפּפּ . . .“

„דוא וועלט אזזט אנדערס גגוואָרדען, לעבבער פּאָ-טער, אונד וועגגן דער שפּפּפּהעדר זיין שיפּפּ אויף דעם מעדר שווימגגן האט, קאָגגן ער עס אויך גגכט דעם פּאָגגער פּאָר דוא אייגגען פּיהרען.“

„אָ וואָהל, אבער אייגגמאל קאָممט עס דאָך אין דען האפּפּן, אָדער עס אזזט וויילליך פּערלאָרען. דער פּאָרזיכ-טיגגע שיפּפּפּהרר אבער האט עס אפּפּקערוויר. דאסס דוא ווערד אגדערס גגוואָרדען, דאס אזזט וואהר, דעגגן אויך עהגגע עס אזזט מיר הער; אבער אויך ווערדע מיר גגיכטער דייגגן פּיהרען לעגגען.“

„דוא עס זיך אבער אזזט דאס גגליכ דייגגער קגגדער האגגדעלס, אללגגעס דוא ווא ווירקליך לעגגגגן, אונד ווי-דגגגן צו לעגגגגן וגגכן, ווע, לעבבער פּאָטער, דוא ווייפּפּ, וויא אויך דיך לעבבע אונד פּערהרע; אין שפּראָהל דעם גגלקקעס, דער פּיהרד אזזט דייגגגן גגלעבבגגגן אונגגע ווערדע מיך מעהר עגגפּצגגקקגגן, אלס דער גגראָפּפּפּ גגעגגגן: אויפּפּהר-לע אלזאָ, וויא ווע עס מיר מהגגן. דיך אגגגגער גגאָ אין פּרייבגגגן אונד וועהגגגגג

ען אָבערגעשאָנע איהרע אויסזיכט אויף אויף דיא ריכטער אויסדרהענען קאָנגען אונד בערעכטיגט זינד פאָן איהגען אויסקלאָרונג צו פערלאנגען, דען אבערגעשאָנען ווירד פערגער דאס רעכט צישטעהען, אויך בעצוגליך דערערגענונג דער ריכטער, דערערגיע רונג פאָרשלאָגע צו מאכען. דיעזע גייערונג איזט בערופען, פיעלען מיסבריכען פאָרצו ביגען אונד דעם אנטיסעמיטיסמוס אים ריכטערשטאנדע איינגען טאָ דעשטאָס צו פערזעטצען. דיא פאָן דער ענגלישען ערגאנגטען אבערגעשאָנע האבען זיך שטעטס אלס מאנגער דעם רעכטעס אונד אלס איין גרונדלאגע דער פאָללען רעכטסגלייכהייט שטעהענד ערוויעזען האָטטען צ. ב. אבערגעשאָנען גראָפ אין גיר, עדהאוא אונד אבערגעשאָנען גלאוויגא אין זאלא-ענגערסעע אהר בעאיפיכטיגונגסרעכט איך איף דיא ריכטער אויסדרעהען דירפען, זא וואָרע נאר פיעל אונהייל דעם לאנדע ערשפארט געבליעבען. ווער גראטיליען פאָם הערצען הערדן פאָן טיסא, צו דיעזעם וויכטיגען אונד מוטהיגען שריטטע! —

* (איים לאנדאָן) שרייבט מאן דעם „מ. איזראעליט" אונטערם 26. נאָוועמבער: אין דער שאטטערהאבטען פאָרלאמענטסוואהל וואירדע דער באנקיער דיאנגעל ל. קאהען פאָם בעצירקע פאדרינגטאָן מיט גראָסער מאיאָריטאט אלס קאָנזערוואטיווער פערטרעטער געוואהלט. הערר קאָהען איזט איינער דער הערראָראנגדסטען מאנגער אונזערער געמיינע, דער זיך דורך זיינען שטרענג אָרטהאָדאָקסען לעבענסוואנדעל אונד זיינע פיעלבעוואהרטע וואהלטהאטיגקייט אים דאס זודענטהום גראָסע פערדיענסטע ערוואָרב אונד אלס וויצעפאָרזיטצער דער יישעד-סינאגאָגע ווענענסייך וורדט. מיט גראָסער שאדענונג זיעהט מאן דעם וואהלרעזולטאטע אים בעצירקע טאָווער עגטגעגען, נענאנגטער שטאדטטהייל איזט גראָסטענטהיילס פאָן אונזערען גלייבענסגענאָסען בעפאָלקערט, אונדעם זאמטליכע הייר וואָרגענדען פאָלגישען זודען דיע זען בעצירק, וואזעלבסט דיא פיעלען קלייגען סינאגאָגען אונד חברות עטאבלירט זינד אונד דאס שטיאים דער הילינגען דערהיר נאך נאך דעם אדטען סיסטעם געפיגט ווירד, צו אהרעם וואהנזיטצע ערוואהלטען. דער פאָן דיעזער יישען בעפאלקערונג מיט וואהרהאפטער בעגייסטערונג בעגיסטערטע קאנדידאט איזט דער באנקיער הערר מאָזעס מאָנטאגו. דערזעלבע איזט 1832 צו

פאָלייעטאָן.

דיא אויפגעקלאָרטען.

(12-פאָרזעצונג.)

וואָללטעסט דוא פיעללייכט", פראגט יאזעפינע, „דיא צוואנציג פראנקס ערשפארען?"

„ניכט דאך, מיין ליעבעס קינדכען, איך וואר שטעטס זא נעשפאלטן, דאס עס מיר איף צוואנציג פראנקען ניכט אנצוקאמען בריינגט. אללין עס וואר איינע רעליגיעזע ריקזיכט, דיא מיך בעשטימטע, מיינע וויסבעגיערדע אונד בעפיעדיגע צו לאסען."

„אונד דעם האלב ביזע דוא ניכט הייننע, נאנגען? איך האטטע מיך פאָן דיעזער ריקזיכט ניכט צוריק-האלטען לאסען."

„איי, איי, קינדכען," אנטע הייניך לאכענד, „ביזע אויך דוא פאָן דען אידעען דער נייצייט אנגעשטעקקט, דיא זיך מיט לייכטע זינגע איבער אללעס פערגאָפטע הינווגע זעטצע? אונד פרכטעסט דוא דיך ניכט, הייטע אם נייאהרסטאג, אם טאגע דעם גערינגסטן, זאָלגע זינדהאפטען ערדען צו פרכטן.

„דוא קאנגסט נאך שליממערעס פאָן מיינער מאָנטער האָרען," אנטע הערר ווערטהייטער ערנסט. עסט אינלאנגסט האט זיא איבער דיא אייכטיינגאנגערהאלטונג פאָן פלייש אונד מילך נעשפאָטטעט.

„אונד וויא קאָممט," פראגטע הייניך, „דייגע מאָנטער, ליעבער אונקעל, דאגו, איבער עטוואס צו שפאָטטען, וואס דיר הייל איזט?"

„איך האבע עס זעלבסט פערשולדעט," אנטע הערר ווערטהייטער טרויריג, „איך האבע דיא ערזעהונג מיינער מאָנטער פרעדען איבערלאסען."

איינע טיעפע שטילל ערפאָלגטע. הייניך וואָללטע ניכט ווייטער פראגען, אום זיינען אונקעל ניכט נאך מעהר צו בעשרייבען. איך יאזעפינע שוויג. זיא בעשאפטיגטע דער גערענקע, וויא נור דער ווייטגרייטע, פינגערלעדעע, שאגע אונד אללהאלבאגדע יונגע מאנן נאך זא ווייט אין דער קולטור צוריקק זיין קאָممען, אום נאך איף אפערשיעדען שען עטוואס צו גענען, וועלכע איהר פיליין בריינגען אלס לאנגסט פערלאטעט דאגיגשטללט האטטע, ענדליך אונגעדולדיגט הייניך דאס שווייגען:

„דא ווייר דאך נעראדע, ליעבער אונקעל, פאָן דעם פערבעגט דער מישונג פאָן מיך אונד פלייש ערדען, זא ווילל איך דיר איינע ערזאהלונג מיטטהיילען, דיא איך אם אריגינגט גענאמטן האבע אונד דיא דיך פיעללייכט אונד פערגעסיגען ווירד. דיא ווייסט וואהרשיינליך, דאס אים אריגינגט דאס ציינגנפלייש ווער שמאקקהאפט אונד דעם האלב זעהר בעליעבט איזט, אונד דא האבען דיא ציינגנהיירען אם אבראגגע דעם ליבאגאן דיא נעוואהנהייט, דאס פלייש דער ציינגנבאקקלען אין מיך צו קאָممען, אונד דא אים אריגינגט אלגע נעוואהנהייטען זיך ווייט יאהרהונדערטען אונד ווייט יאהרהונדערטען אונפערגעדענק ערהאלטען, זא איזט אנצונעהמען, דאס שאן צור צייט דער נעוועגענגונג דיעזע נעוואהנהייטען נעהערישט האט.

„אין דער טהאט," אנטע הערר ווערטהייטער: „דיינע מישטהיילונג אינטערעסירט מיך זעהר. וויא בעשאפטיגט דיא אלטע פרעמדע אונד אנדערע אלטע אבגעשטאָרבענע אבגעשטאָרבענע אבגעשטאָרבענ

• (א נ נ ע נ ע ה מ ע א י ב ע ר ר א ש ו נ נ.) „ווען דיא נאטה אם גראסטן, איזט דיא הילפ אם נ׳אכסטן“ זאגט דאס שפרי׳ווארט, וועלכעס זיך דיעזער טאגע ביא איינעם קויפמאנגע וואהרענגס (פאראדט וועגס) בעוואהרט האט. ער קאם דיעזע וואכע אין דיא וועכסלשטיבע אי. ה. ז ו נ נ ע ר אין דען אים דען לעטצטען דעסט וועגס פערמאנגעס, ווענס קליינע לאדונג צו פערקויפען, אינדעם ער בישטער קלאגט, דאס ער גאנץ צערונדע גע־נאנגען וויא צוויא שטונדען שפאטער עגטדעקט מאן אין דער וועכסלשטיבע, דאסס איינעם דער נעקויפטען לאדונג, דאס וואלדשטיל׳לאדן 58556 שאן אם 1 טען יולי 1881 מיט דעם הויפטטרעפפער פאן 21 שיזענדע גולדען געגאנגען אדרדן וויא. דער קויפמאן, דער אין דער נראסטען פערצווייפלונג וואר, וואדדע איפגעווארפן, אונד פאן דיזעס נוטען גולדמקע בעגאם־ריבטיגט. ער האט בעריישט דען הויפטטרעפפער בעהאבען.

• (ש ר ע ק ק ל י כ ע ר ט ה ד.) לאדי א י ז א ב ע ר ל ל ל ע י ט ן, דיא שאנסטע האפ־נאטע דער לאנדען פאן עינגלאנד האטטען דיא אבער־אייפיכט איבער דיא קינדער דעס הערצאגס פאן וואנגאטה (וואהן דער לאנדען) געהאבט, וואהרענד דיעזער מיט ווייער גططאלן מעהרערע אחדע אין אינדיען פערלעבט. דיעזע וואכע דיא דיא אבע ערשיען דיא פאן דעס שלאססס דער לאנדען אין וונדזאר ביא לאנדאן, אונד ערבאט זיך פאן אחדער גבביטטערן דיא ערלייכנס, אחדע פאמאליגען פפלעגלינג אין אחדרעס מיט פאנס בעשפאנגטען וואגען שפאציע־רען פאהרען צו דירפען. דיא לאנדען טראט איף דען באלקאן, אים זיך דאס פאהרצייג אנזוזעהען, דא אחדר אבער דיא פפערדען עטוואס צו ווילד פארקאמען, פפערדגרטע דיא דיא ערלייבניס אחדרע עגטגעל אויספאהרען צו לאססען. דיא לאדי, עטוואס אויפגערעגט, הויב אין דיא פאנס, וועלכע שיא וואהרען, גגען אין דיא הייוואגען אנשטעפען, דיא דאמע דערשרעקטען מיט זאלבער גע־וואלט, דאס זיא שטערבגער אינס לאנגליכע שלאס גגעפאנגען וואהרדע. – דיא פאהרזהונג וואלטעטע דבאר אבער דעס לעבען דער לאנדליכען גע־קעלגגעער!

• (י י ב א ט ט ע נ ט א ט.) פאהרגעסטערן אים דאלב 12 אחר עשיען דער דיעזער פאם אנ־נאשען גגעזעלבקרעשפפאין, גוסאמי שאלין מיט וועגר גראסען, שיאיצלערגען האנדאשע ביא דער לאססע דער הויפטשטאדטישען שפאר־לאססע, אין דער דאראטנאלאססע, אונד אבער־נאב 14 ששיקק וועכסעל אים ווערטדיג פאן 4949 גולדען 95 קר. צום עסקאמפפטע. וואהרענד שאלין דאס געלד בעהאב אונד עם אין דיא האנדטאשע לעגטע, גגטפערנטע זיך איף אין אינבקאנגטער צישייע. אלס שאלין, דיא טאשע אונד דיא טרעפפע מיט דאס לאססגאנטס פערלאנגט אונד דיא טרעפפע הינאבגינג, קאם אחם דער פרעמדע, דיא טרעפפע הינגפפטיגגען, גגטגגען אונד פראגטע שאלין, וואס ער וואלל מיט דען האבע, אים צו וועגגע גגל־דע, דאס ער ביא דער שפאר־לאססע אינגגלע ט האט צו גגעהאנגען. דענן ער האבע דען אינלאנגע בבעגל פפלאדען אונד ער בגאפהגט ווערדדיג־גגגנד דאס גגלד. שאלין ווייז דען אינבקאנגטען אן דען דיריקטאר דעס אינגטיטוטס אונד גגנד ווייז־דיא טרעפפע הינאב. דער פרעמדע דיעף אחם צו, שטעהען צו בלייבען, דא דיז (שאלין׳ס) דאך אם דיקמען פאללער מאלק וויא. שאלין בלייבט שטעהען אונד אים אינגגבלקק שטגגן דער פרעמדע אינגגע טרעפפען הינאב צו אחם אונד בגאגאן דען דאקק דעס דיעגגרס צו דיבערן. דיעזער דאנקטע אונד וואללטע ווייטער גגעהגן, דא ואגטע דער פרעמדע דאס אין דיז הינ מיט פאלל בגשטטגט וויא אחנע אן עטוואס באגגס צו דענגען, נאחם שאלין דיזען הינ אב. דער פרעמדע, דער אינע שטיפ דא־דער שטאנד, שריג דען דיעגגר אים וועלכען מא־מגגע מיט אינגגס שפטגגען אייגגן. אייף דען בראא־מען דאפפ, שאלין שריג לוט אייף אונד דיעף אים דיא טאטע דיעלל ער אבער מיט בידדען וואנדען פפטגט אים דעס אבסטראקאלע שטרגטגען

בעגגיכען האבאגטגערגסגאנטען שטעללען בע־פיגדען.

„אונד פאן אללען מגגטגען, דיא איך קעגגע, דגד דיא קלגגסטען דיא ווידען, ווענן קלוגהיט דיא קגגסט דער זעלבסטערהאלטונג אונד פערטערונג דעס פפערמאגגגס איזט. דיא דשטען לאססען זיך אם לייבטפטען, דיא ווידען אם וועגגסטען דורך לידגגשאפפט אינס פפערדערבען דייסגן, דורך טראטן אונד וואיטר, אב דיעזע גגן ווייגגן עדללען אדער אנד־עדללען גרונד האבגן, דא דגד דיא שלגגעטגען דער שטערבלגכען אונד דאבייא וואהרליך גגכט דיא שלעכטטפטגן.

אבער פגגדיג (שלוייא) דגד דיא, אין זאלכעס מאאסגן, אים מאן גגד שטגגנ, וועהאלב דיא גגכט לאנגסט אללע פאללקער בעהערדשגן.

דיא פגגל פגראכטטגען העבראער האבגן עטוואס פגגדיג גגבראכט, וואס איך פגר דאס אנג־מאגלגכסטע האלטע, דיא האבגן קאגזער ו ו כ ט ־ ג ו א ן (דער אין דער מגטטע דעס עבקסטגן אחר־הגדערטס אבער בגאגגן אדער קאגסטאגגגאפעל הערדשטען) פפלעל טגזעגגר פפפגר פאלד פאן וגגער בגטטע אים דער פגגטטס פפפגר – גגן. גגכט גע־דגסגען איך גגכט גגשטאללען, אבער ה ע ר ו ־ כ ס ־ ג ע ר ד ע ט. קאגזער טגטגס האטטע נאללך אים דעס צגרשטאראטגן מגטפפעל אין ערזוואלעס דיא שאטגע נאך דאס גגבראכט: לגכטפער, שאללגן, שכסגלן, קרגגע אונד אללע דענקבארגן גגראטהע פאן נאלד אונד זילבער מיט פפרלגן אונד גדעלגן, שטגגגן גגשטגקקט.

ג ו ו ע ר ד, קאגגג דער וואנדאללגן פלגן־דערטע 455 דאס, אונד פגרדדע דען מגמפפלשאטגן אים ערזוואלעס איף ווגגן שפפגן נאך ווגגער הגפטטשטארט הארטהאגגא.

דער פגלדהערר דעס בגאגגגגגגען קאגזערס, ב ע ל ל ו ז א ר, פגרגגכטפטגע 533 דאס וואנדאלגגגגגג

פֿער לאָזונג

דער ווינדישער צילאַזע.

ביי אַ דער אַם 1-טן דעצעמבער 1885 פֿאַרגענאָמענען ציִהונג פֿיעל דער הויפּטשטרעפֿער מיט 20000 גולדן אויף נר׳ 6571 אונד דער 2-טע מיט 2000 גולדן אויף נר׳ 69152, פֿערנער געווינען: יע 1000 גול. נר׳ 23288 אונד 88074; ע 500 גולדען נר. 19498, 23200, יע 100 גולדען נר. 714604, 78315 68694 52449 47029 39276 30995 22601 18423, יע 50 גולדען נר. 6597 13396 16169 30126 35015 47374, 87753 74976 73639 68638 62961 52564, יע 45 גולדען נר. 2745 38821 48172 41924 39622 14319 14031 2079, 94821 93488 80469 77881.

בריעפֿע דער רעדאַקציאָן.

עהרווערדען הערען א. ב. בעצירקס־אַבבינער אין רעטהע.) ס ע מ פּ ץ, וועלכעס צום גיען מיט־טעלפֿונקט דעם מאַטריקעלבעציִרקעס בעשטיממט וואָרדען איזט, קאָנן אייער עהרווערדען נאַטירלעך צום מאַטריקעלפֿהרער וואַהלען, אָן וועלכעס פֿאַללע זיא איהרען ראַבבינערזיטץ אונבעדינגט נאָך סעמפּץ פֿערלעגען מיסען, געוויִסען נאָך אבער דער בעצירק היצצו ניכט ווערדען. ווילל אבער איהרע נעמיינדע אויך פֿיר דיא ציקונפֿט איני איינגע מאַ־טריקעלפֿהרונג בעהאַלטען, זאָ קאָנן זיא דאַס, אבער נור איהרע איינגע נעמיינדע אַללין אונד נאַטירלעך אויך אויף איינגע סאָסען, אַללע אנדע־רען נעמיינדען אבער, וועלכע ביז יעצט בעציִרלעך דער מאַטריקעלפֿהרונג צו רעטהע געהאָרטען, גע־האָרען פֿאַן גון אַן אונגערגיִנט צו סעמפּץ, דיא נעמיינדע רעטהע מוס, וועגן זיא דיעזעס לעטצ־טערע ווילל, דעם בייא דער דורך דען שטהליב־טער נאָך סעמפּץ איינצובערזיפֿענדען פֿערזאַמלונג אנמעלדען.

עהרווערדען הערען א. צ. ט. ראַבבינאַט־שטעלפֿערטרעטער אין טשעטשע. קאָנגען איהנען ליידער נור דיא אבען ערטהיילטע אנטוואָרט וויִ־דערהאָלען. טשעטשע קאָנן פֿיר זיך אַללין אויף איינגע קאָסטען דיא מאַטריקעלפֿהרונג ווייִ־טער בעהאַלטען. דער טשעלפֿונקט דעם גאַנצען בעצירקעס בלייבט אבער פֿיראַס. איבריגענס בלייבט עס איהרער געמיינדע פֿאַרבעהאַלטען, בייא דער וואהל דעם מאַטריקעלפֿהרערס פֿיר דען בעציִרק איהרע אנזוכטען צור געלטונג צו בריִנגען.

ווייל ערטהיילען איהנען הייער אויסקונפֿט, ווייל דיעזע אויך פֿיר אנדערע אהנליכע אנפֿראגען אַלס אנטוואָרט געלטען קאָנן, דיא אונז אים לויפֿ דער לעטצטען טאָגע צו־געקאָממען זינד. איבריגענס זינד ווייר אין דער לאַגע אונד אויך גערן בערייט, אונטערען פֿערהעלטען אבאָנגענטען אין דיעזער ריכטונג מיט אויסקלאַרונג צו דיענען. דאַ ווייר מיט דען מאַסגעבענדען פֿערזאָגלינגקייטען ביי דער מאַרשיִרן אין פֿריינדליכען בעציִהונגען שטעהען.

פֿערזאָזונג

דער ווינדישער צילאַזע.

ביי אַ דער אַם 1-טן דעצעמבער 1885 פֿאַרגענאָמענען ציִהונג פֿיעל דער הויפּטשטרעפֿער מיט 20000 גולדן אויף נר׳ 6571 אונד דער 2-טע מיט 2000 גולדן אויף נר׳ 69152, פֿערנער געווינען: יע 1000 גול. נר׳ 23288 אונד 88074; ע 500 גולדען נר. 19498, 23200, יע 100 גולדען נר. 714604, 78315 68694 52449 47029 39276 30995 22601 18423, יע 50 גולדען נר. 6597 13396 16169 30126 35015 47374, 87753 74976 73639 68638 62961 52564, יע 45 גולדען נר. 2745 38821 48172 41924 39622 14319 14031 2079, 94821 93488 80469 77881.

בריעפֿע דער רעדאַקציאָן.

עהרווערדען הערען א. ב. בעצירקס־אַבבינער אין רעטהע.) ס ע מ פּ ץ, וועלכעס צום גיען מיט־טעלפֿונקט דעם מאַטריקעלבעציִרקעס בעשטיממט וואָרדען איזט, קאָנן אייער עהרווערדען נאַטירלעך צום מאַטריקעלפֿהרער וואַהלען, אָן וועלכעס פֿאַללע זיא איהרען ראַבבינערזיטץ אונבעדינגט נאָך סעמפּץ פֿערלעגען מיסען, געוויִסען נאָך אבער דער בעציִרק היצצו ניכט ווערדען. ווילל אבער איהרע נעמיינדע אויך פֿיר דיא ציקונפֿט איני איינגע מאַ־טריקעלפֿהרונג בעהאַלטען, זאָ קאָנן זיא דאַס, אבער נור איהרע איינגע נעמיינדע אַללין אונד נאַטירלעך אויך אויף איינגע סאָסען, אַללע אנדע־רען נעמיינדען אבער, וועלכע ביז יעצט בעציִרלעך דער מאַטריקעלפֿהרונג צו רעטהע געהאָרטען, גע־האָרען פֿאַן גון אַן אונגערגיִנט צו סעמפּץ, דיא נעמיינדע רעטהע מוס, וועגן זיא דיעזעס לעטצ־טערע ווילל, דעם בייא דער דורך דען שטהליב־טער נאָך סעמפּץ איינצובערזיפֿענדען פֿערזאַמלונג אנמעלדען.

עהרווערדען הערען א. צ. ט. ראַבבינאַט־שטעלפֿערטרעטער אין טשעטשע. קאָנגען איהנען ליידער נור דיא אבען ערטהיילטע אנטוואָרט וויִ־דערהאָלען. טשעטשע קאָנן פֿיר זיך אַללין אויף איינגע קאָסטען דיא מאַטריקעלפֿהרונג ווייִ־טער בעהאַלטען. דער טשעלפֿונקט דעם גאַנצען בעצירקעס בלייבט אבער פֿיראַס. איבריגענס בלייבט עס איהרער געמיינדע פֿאַרבעהאַלטען, בייא דער וואהל דעם מאַטריקעלפֿהרערס פֿיר דען בעציִרק איהרע אנזוכטען צור געלטונג צו בריִנגען.

ווייר ערטהיילען איהנען הייער אויסקונפֿט, ווייל דיעזע אויך פֿיר אנדערע אהנליכע אנפֿראגען אַלס אנטוואָרט געלטען קאָנן, דיא אונז אים לויפֿ דער לעטצטען טאָגע צו־געקאָממען זינד. איבריגענס זינד ווייר אין דער לאַגע אונד אויך גערן בערייט, אונטערען פֿערהעלטען אבאָנגענטען אין דיעזער ריכטונג מיט אויסקלאַרונג צו דיענען. דאַ ווייר מיט דען מאַסגעבענדען פֿערזאָגלינגקייטען ביי דער מאַרשיִרן אין פֿריינדליכען בעציִהונגען שטעהען.

דיא הייטע אנגעלאַנגטען

טעלעגראַפֿישען דעפּעשען

דער „ווינדישען פֿעסטער צייטונג".

זאָפֿיא 4-טען דעצעמבער. דער אַפֿיציעלע בעריכט איזט נייש. דאס דיא בולגאַרען דיא סערבען אנגעריפֿען האָטען, איזטזאַפֿאַלש. הינגעגען, איזט עס וואהר, דאס דיא סערבען אויף בולגאַרישע שילדוואַכען געשאָסען האָבען. דיא פֿאַן סערבישער קויעללע שטאַמענדען נאַכריכטען, דאס דיא בולגאַרען, דיא זיִדען אין פּיראָט מיסהאַנדעלט האָ־טען, איזט עבענפֿאַלס פֿאַלש, דיא בולגאַרישען מיניסטער וויִלען איז פּיראָט ביי דעם פּיראָטען.

מאַדריד, 4. דעצעמבער. הייטע האָט דער ערסטע מיניסטער־אַטה אונטער דעם פֿאָרזי־טצע דער קאָנגינגי־רעגענטי שאַפֿטענפֿינדען. מיניסטער־פּראַזידענט זאַגאַסטע, בעטאָנט דיא נאָטהוועדינגקייט, איינע אַללגעמיי־נע בעגנאַדיגונג צו ערלאַסען.

לאָנדאָן, 4. דעצ. ביז יעצט זינד 263 ליבע־ראַלע, 213 קאָנזערוואַטיוו אונד 54 פֿאַרנאַלליסטען גיוואָהלט.

ניעדערלאַגע דער ענגלאַנדער אין בירמאַ.

לאָנדאָן, 4. דעצ. דיא ענגלישען טרופּפּען אין בירמאַ זינד פֿאַן בירמאַנישען ריבערען (עס וועדען זאַלדאַטען געוועזען זיין — דיא רעדאַקציאָן) אנגעגריפֿען אונד גשלאַגען וואָרדען. דיא בירמאַנען דראַנגען דאַן אין דיא הייפּטשטאַדט (מאַנדאַלאַי) איין אונד פֿלינדערטען דיעזעלבען. (דיא שטאַדט בעפֿאַנד זיך בעקאַנגטליך זיט מעהרערע טאָגען אין דען האַנדען דער ענגלאַנדער).

ראַטאָציִהונג פֿאַם 2-טען דעצעמבער 1885.

בריִנגען 68 22 20 24 29

הערויסגעבער אונד פֿעראַנטוואָרטלעכער רעדאַקטאָר:

מ. סאַבאָלטשי.

כאָנכורז.

ביי אַ דער אָרטהאָראָקסען געמיינדע צו ווי־מ א (מאַטמאַרער קאָמיטאַט), איזט דיא שעללע איינעס שחט יבודק, דער צוליִך איין נוטער בעל תפֿילה זיין מוס, צו בעזעטצען. געוואָהלט 6—5 גולדען, אונטערשטיִלונג. דעפֿלעקטירענדע מיסען מיט צייִ־נישען פֿאַן אָרטהאָראָקסען ראַבבינערן פֿערזעהען זיין. — דעם אַקצעפּטירטען ווערדען דייִנע שפּעזע ערזעטצט.

קורס־טאַבעללע פֿאַם 3. דעצעמבער.

לאָזע.	kr.	fl.
1854-ער 4-פּרעצענטיגע שפּאַמאַס. לאָזע	25	122
1860-ער . . . 4. . . מאַנצע	50	139
דעסאַע . . . האַלבע	—	140
1864-ער לאָזע צו 100 גולדען	50	169
דעסאַע . . . 50 . . .	50	168
אונגאַרישע פּרעמיענלאָזען צו 100 גולד.	—	110
טרעסאַאַר־לאָזע	—	122
קאָסאַ־יוסטשיניאַנע	—	43
אויסקלד־לאָזע	50	17
קרעדיט־לאָזע	25	177
קלאַר־לאָזע	50	40
ראָזע־פּאַסטיטוס־פּאַריס־לאָזע	—	114
אונגאַרישע קרעדיט־לאָזע	50	19
קלנלאָוויטש־לאָזע צו 10 גולד.	25	19
קראַקויער לאָזע	50	18
אָלטע לאָזע	50	42
מאַלס־לאָזע	—	38
וויִנדישע לאָזע	50	17
מאַלס־לאָזע	25	55
זאַלבערגער לאָזע	50	21
סט.־גענאַאַס לאָזע	50	50
מאַאַנטלער־לאָזע	—	24
פּרעסבורגער לאָזע	50	132
דעסאַע	50	69
וואַלדשטיין־לאָזע	—	28
וויִנדישגרעץ . . .	20	39
וויִנער לאָזע	—	124
סערבישע פּרעמיענלאָזע	50	29
אונגאַרישע שאַרלאָקלאָזע	75	8
אַמסטערדאַמער . . .	50	14

וויִרטהשאַפֿטעריע.	kr.	fl.
אונגאַרישע אַלגעמיינע צו 5-פּרעצענט.	—	98
דעסאַע . . . 4. . .	—	—
אָסטערייכישע . . . שטייער־פֿרייע	75	108
אונגאַרישע קאַטאַסטער־לאָזע	—	90
אונגאַרישע גרונטענטלאַסטונגען	75	102
טעמעשער באַנאַטער	75	102
דעבעצינער	50	102
גאַליציער	50	102
באַרסער	50	107
קראָאַטישע אונד סלאַוואָנישע	—	102
אונגאַר. אייזענבאַהן־אַקטיען	25	149
וויִנדישגרעץ־אַלגעמיינע אָלגעמיינע	—	98
אונגאַר. הויפּטשטאַדט־אָלגעמיינע	—	—
נאָך פּיר מאָ. צו 5%	50	95
אונגאַר. בודאַפּעסטער אָלגעמיינע	—	—
אונגאַר. פּאַרטעלע־אַנטעסטונג 6%	—	—
אונגאַר. נאַטיאָנאַל־אויסגעבונגען צו 6%	25	181
אונגאַר. נאַטיאָנאַל־אויסגעבונגען צו 6%	—	99
אונגאַר. נאַטיאָנאַל־אַנלעהן	50	97
אונגאַר. דונאַוטאַל־אַנלעהן	75	98

געלד־קורס.

	kr.	fl.
וולנער אויסשוס	—	100
דוקאַטען	96	5
אָסטערייכישע מאָנ. 8 גולד. נאַלדשטיק	98	9
דויטשע רייכסבאַנקנאָטען	75	61
20 מאַרק־שטיקער	32	12
רוסישע אימפּעריאַל	30	10
רוסישע מאַאַ־יאַר־וועכסל	23	1

פֿרוכט־ אונד מעהלפּרייז־טאַבעללע.

פֿרוכט	קוואַלטעט	פֿיר 100 קילאָגראַם
קאָרן (מאַיס) . . .	72—70	6.15 — 6.25
נערמסער פּוטער . . .	60	5.85 — 5.40
„ מאַרץ . . .	62	9.— — 7.50
האַפֿער	41	6.70 — 6.40
קוקורוין כאַנאַס אַלס	75	5.85 — 5.75
דעסאַע אנדערער „	73	5.75 — 5.70
הייזע	—	— — —

וויִצען			—.—
„			8.06
„			—.—
קוקורוין			5.56
נערמסער			—.—
האַפֿער			6.74
רעסס			—.—